

១១. សំណាត់ស្ថាបត្រូប្រាសាទដោយសម្រួល

នៅប្រគល់ពាណិជ្ជកម្មប្រជាពលរដ្ឋ

នាយកដំទាននៃការធ្វើឈ្មោះនិងការអនុវត្តការងារ

បញ្ជាផែលថានឹងឡើងគឺ តើជនជាតិខ្មែរបានសាងប្រាសាទ បុប្ផុជនឹង
ជាតិចំនួនបុន្ញាន ទាំងអស់ក្នុងអតិថតាលដ្ឋាមបានឡើងច្បាស់? ។ ជាទូទៅថែមពេល
ជាតិខ្មែរសាមញ្ញ ប្រាសាទបានឡើង មានវត្ថុលើវិកជីខ្មែរបច្ចុប្បន្នតែបុណ្យការ ។
ទស្សន៍នេះ ជាការកំណត់ប្រចាំឆ្នាំមួយយ៉ាងចំ ពីព្រះពេកដែចថា ព្រះរាជាណាចក្រ
កម្ពុជា បុរាណមានការសាងសង់ព្រះបិដិមា និងប្រាសាទយ៉ាងច្រើនលើសលប់
របស់មិនអស់ ។ ការដែលមិនរាយបច្ចុលក្នុងមតិករបច្ចុប្បន្ន នូវសំណង់សាបក្ស
កម្ពុជា និងសិល្បៈបុរាណក្រោប្រែនៃខ្មែរបច្ចុប្បន្ន ក៏ជាកម្ពុជាគាតមួយយ៉ាងដឹង
ដែលគោព្រះពេកកំណើន ។

ការធ្វើបញ្ហានៃប្រាសាទ បុសានីយប្រវត្តិសាស្ត្រខ្លួន ទាំងបែបប្រាសាទនិយម
និងពុទ្ធនិយមរូមតា ត្រូវធ្វើឡើងដោយលោក Lunet de La Jonquière
នៅឆ្នាំ១៩១១ ដោយបញ្ចូរសំណាក់ គេយើពុមានប្រាសាទប្រវត្តិសាស្ត្រខ្លួន
យើងចំនួនត្រឹមតែ៩១០តែបុណ្យការ ដែលក្នុងនោះ មានរូមបញ្ចូលនូវប្រាសាទនៅ
លាត់ និងនោះថាដឹងដែរ ។ លោក Henri Parmentier បានបន្លាការធ្វើបញ្ហាន
ពីកណ្តាលឆ្នាំ១៩១៣ ហើយបានរកយើពុមានប្រាសាទចិត្តនៃប្រាសាទ ហើយ
នៅឆ្នាំ១៩១៩២ លោក Erik Sadenfaden តាមរកយើពុមានប្រាសាទចិត្តនៃប្រាសាទ ហើយ
បានកើត បុប្ផុជំនួនមេឡើឡើត ។ ម្យាគិច្ចឡើត មុនឆ្នាំ១៩២០ ពេលរក
យើពុមានប្រាសាទ ៣០ ឡើត ទោះបិទនានំមានការដឹកការយកដោយ ។
ឡើងឡើត ការធ្វើបញ្ហានពីកណ្តាល របស់លោក Christophe

Pottier នៅតំបន់សេវាមាត្រាអង់គ្លេស បានរកដើរព្រៃនាសាស្ត្រនៃពាណិជ្ជកម្ម និងការបង្កើតរោងចក្រអង់គ្លេស។

ការសិក្សាអំពីប្រាសាទប្រើត្រូវស្ថាបន្ទាត់ បុរីពាណិជ្ជកម្មខ្លួនទាំងនេះ មានសារ៖ សម្រាប់ការស្វែងយល់អំពីប្រើប្រាស់ អាយុធិទ្ធេ ពិសេស តម្លៃពាណិជ្ជកម្ម និងប្រាសាទប្រើប្រាស់ ប្រាសាទប្រើប្រាស់ និងប្រាសាទប្រើប្រាស់ ក្នុងការបង្កើតរោងចក្រអង់គ្លេស។

ការធ្វើបញ្ជីប្រាសាទ បុច្ចែងឱ្យប្រាសាទ កំបង្ហាញឱ្យយើងដើរ ដែរថា ប្រាសាទខ្លួននាសម័យអង់គ្លេស កំដួងជាសម័យបុរីអង់គ្លេសដែរ គឺជាសាមន្តរដូច៖ ក្រោមឯកជាបុរីអង់គ្លេស មានបុរីនៃទេសចរ្មៃតាំងដែរ ដែលធ្លាប់មានឈ្មោះបាន សម្រួលយកឱ្យបានដឹងទីក្រុងចន្ទបុរី ប្រាសាទប្រើប្រាស់ ដែលស្ថិតនៅក្នុងដែនដីសេវា ប្រាសាទ។

សូមជ្រើរបាន យកឱ្យបានដោយ កំរប់ឯកជាសម្រាប់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ គេ នៅតំបន់ដីចំនួនប្រាសាទខ្លួនអស់នៅត្រូវយើងដែរ។ មួយការធ្វើបញ្ជីប្រាសាទខ្លួននាសម័យមុនអង់គ្លេស ដែលភាគច្រើនធ្វើអំពីតិចសុទ្ធសិន្ណ័ព្យទៅបាន រល់បាក់បែកខ្លួចខ្លាំអស់ ហើយត្រូវកំប្លុងដី។ នៅសល់ពេមូយភាគតុចបុរីឈ្មោះ នៅ ដែលនៅសេសសល់ ហើយជួនភាគត្រូវនៅសល់តែខ្សោះប្រាសាទ។ ក្នុង ករណីនេះហើយ ទីបអូកបុរីក្រុងប្រើបាយក្នុងប្រាសាទ បុរីពាណិជ្ជកម្មខ្លួន ការប្រាក់ប្រាក់ធ្វើបញ្ជីប្រាសាទពីកណ្តាលប្រាសាទខ្លួន។

ពទោះនេះ យើងសូមប្រើបាយសង្គម នូវឈ្មោះប្រាសាទនាសម័យ អង្គរមួយចំនួន ដើម្បីជាតិមានតែបុរីឈ្មោះ ហើយទូកលទ្ធផាត់អ្នកប្រាក់ប្រាក់ ជាតិក្រោយធ្វើការប្រាក់ប្រាក់ប្រាសាទខ្លួន បុរីកឈ្មោះដែលសរសរតែត្រូវ។

គោលការណ៍ទីនគរូបសាសនា

នគរូបសាសនាគ្នូលិនិត្យប្រាសាទខ្លួន

គោលការណ៍ទីនគរូបសាសនា

៩ - ខេត្តសេវាមាន

- ប្រាសាទក្នុងពុំដៃដែក
- ប្រាសាទបក្សចាំក្រុង ក្នុងទីក្រុងអង់គ្លេស (៩៨៧ គ.ស.)
- ប្រាសាទបាយន (១១៩០គ.ស.)
- ប្រាសាទសុព្រៃ
- ប្រាសាទកិមានអាកាស (១០០០-១០២៥គ.ស.)
- ប្រាសាទបាយន (១០៥០-១០៦៦គ.ស.)
- ព្រះទេនព្រះគម្ពីន (១១៥០-១១១០គ.ស.)
- ព្រះពេនព្រះគម្ពីន (១១៥០-១១១០គ.ស.)
- ប្រាសាទសុព្រៃ
- ប្រាសាទទេពប្រាសាទ (ប្រាសាទ.វគ្គ ៥ គ.ស.)
- យុំងឈាមដើម និងឈាមគ្រូង (៩៦៧គ.ស.)
- ប្រាសាទចោះសោយទេរកា (១១៥០គ.ស.)
- ប្រាសាទចេម្រាយនូវ (១១៥០គ.ស.)
- ប្រាសាទតានោ (ស.វ.គិ១២-១៣គ.ស.)
- ប្រាសាទកិលុបុរី ប្រាសាទដូនស គុកតាមីក ប្រាសាទបែងត្រា ប្រាសាទគង បង ប្រាសាទត្រពាំងវាំង ប្រាសាទត្រពាំងវ្យង់គោរ ប្រាសាទស្តាយស ប្រាសាទបិះលុក ប្រាសាទគុកពង ប្រាសាទកុងលុក ប្រាសាទគុកយេន ប្រាសាទត្រពាំងស្រោរ ។

ប្រសាធចំណាត់

- ប្រសាធនាកត្តូ (១៩៨០-១៩៩០ គ.ស.)
- ប្រសាធតាសាម (១៩៨០-១៩៩០ គ.ស.)
- ប្រសាធបន្ទាយកើ (១៩៨៦ គ.ស.) - ប្រសាធតាយី
- ប្រសាធបន្ទាយសំដ្ឋែ (១៩៨០-១៩៩៤ គ.ស.)
- ប្រសាធមេបុណ្យខាងកំពើ

ឯកសារសង្គម

- ប្រសាធតាព្យូរ (១៩៨៦ គ.ស.) - ប្រសាធថ្មីបុរុប (៥១១គ.ស.)
- ប្រសាធតាកំកវិ និងប្រសាធព្រះខែ

ក្រុមប្រាក់សាធារណៈជ័យ

- ប្រសាធរលូស (៥៥០-៥៥៣ គ.ស.) - ប្រសាធព្រះគោ (៥៥៥ គ.ស.)
- ប្រសាធបាត់ (៥៥០គ.ស.) - ប្រសាធលេល (៥៥៣ គ.ស.) - វត្ថុត្រាក
- ប្រសាធព្រឹកដែល - ប្រសាធបន្ទាយស្រី (៥៥៥គ.ស.) - ភ្នំក្បែលន (ក្បាលស្អាន)
- ប្រសាធជាតិមាត់ដោះ - ក្រុមប្រសាធបែងមាលា - ប្រសាធថ្មីបុរុប
- ប្រសាធវត្ថុអង្គទារ - ប្រសាធសាយិ - ប្រសាធក្រវាទ់ - ប្រសាធថ្ងៃ
- ប្រសាធគ្រោលគោ - ប្រសាធបាត់ - ប្រសាធបន្ទាយថ្ងៃ - ប្រសាធអំពិល (ស្មុកស្សិតមុន) ។

២-ខេត្តរាជការ**វត្ថុងក្នុង****ភ្នំបាណនៃ****៣-ខេត្តបន្ទាយមានជីថ្មី និងខេត្តរាជការ**

- ប្រសាធទៅខាងក្រោម	- ប្រសាធទៅខាងលិច	- ប្រសាធមេបុណ្យ
- ប្រសាធបន្ទាយផ្លាស	- ប្រសាធអំពិល	- ប្រសាធតាមានជំ
- ប្រសាធតាក្រើនី	- ប្រសាធភាស	

៤-ខេត្តក្រវិលាយ**ក្រុមប្រសាធរការករ (គគិរ)**

ប្រសាធប្រឡេល, ប្រសាធសិង្វត់, ប្រសាធនាកត្តូយ, ប្រសាធលូរវំដែល, ប្រសាធកំកិស, ប្រសាធភ្នំដែល, ប្រសាធតាតុ, ប្រសាធថ្ងៃគុច, ប្រសាធឆេះ, ប្រសាធត្រព់ដែលអានុន, ប្រសាធវត្ថុពេជិវាល, ប្រសាធ សុលុយីម ។

៥-ខេត្តក្រុមរួម**ប្រសាធជាបោ (ស្តុករមាសហេក)****៦-ខេត្តកំណើនទាន់****ប្រសាធទីកន្លា, ប្រសាធវត្ថុនគ, ប្រសាធភ្នំដើរថ្ងៃ ។****៧-ខេត្តតាម៉ែន**

ប្រសាធតាព្យូរនេឡុទិ, ប្រសាធយាយពោ, ប្រសាធភ្នំជាតិ (សង្គ), ប្រសាធភ្នំបារី ។

៨-ខេត្តកណ្តាល (ខ៊ែលញ្ហ)

-ប្រាសានូលពេជិណាម (វត្ថុអូណាលោម)

៩-ខេត្តកំណើត

-ប្រាសានគ្រែព្រះធានា

៩០-ខេត្តកំពង់ចំ

-ប្រាសានព្រះខែនកំពង់ឆ្យាយ . ប្រាសានជួយ: ប្រាសានភ្នំពេញ, ប្រាសានពង់ចំ, ប្រាសានខ្សោយម៉ោកប ។

៩១-ខេត្តក្រោម៖

-ប្រាសានស្ទើ, ប្រាសានខ្សោយម៉ោកប ។

៩-សំណើល្អ

កំពង់ឆ្យាយ និងសៀវភៅ យើងយើងប្រាសានស្ទើល្អបុរាណយ៉ាងគិចបំផុត កំជាន់ដៃ ដែលមានស្ទានប្រហើស បុរាណកីឡូ, ស្ទានខ្មែចតាបារ, ស្ទានចុ, ស្ទានកុមុន, ស្ទានតាមាសជាអាមិ ។ ស្ទានបុរាណទាំងនេះ: ភាគច្រើនត្រូវដើរកំលុបបើយុទ្ធម៌ត កំត្រូវខុចខាតខ្មែចខ្មែច កំបុងនូវសាមិយមហនក ត្រូវព្យាប់បណ្តាញផ្លូវនិងច្បាស់ ។ នៅខេត្តបន្ទាយមានជួយ យើងយើងប្រាសានស្ទើម៉ោយ, ស្ទើសែន, ស្ទានត្រាំងសាថ, ស្ទានលំដំ, ស្ទានជំ, ស្ទានពង្រ, ស្ទានក្រោង, ស្ទានរោង, ស្ទានចុលំដាច់, ស្ទានតាចំ ជាដើម ។

ត្រូវមានរបស់ស្ទានបុរាណ គិចនឹងត្រាន់តែជាកេវីតំណែលខាងស្តាំបុរាណ តែបុរាណៗ កំបុងនូវ ផ្លូវបាត់មិនឱ្យយើងបាត់ឡើងវារយកព្រះខេត្តដើរការបស់ព្រះមហាក្សត្រខ្មែច នាសមិយមហនក ត្រូវនិស្សិតម៉ោកស្ទើសែន ដើម្បីជាតាមរូបរាង ។

ភាពរបស់ជនជាតិខ្មែរយើង ។

ក្នុងចំណោមស្ទានបុរាណ ដែលជំជាន់គេ យើងសម្រេចយើង ស្ទានប្រហើស បុរាណកំពង់កីឡូដើរដីក្រោង ស្ទាន ខេត្តសៀវភៅ និងស្ទានសែន នៅខេត្តបន្ទាយមានជួយ ។ ស្ទានកំពង់កីឡូ មានទំហំដែលដឹងម៉ោត្រ X ១៨,៧ម៉ោត្រ ។ វិនិស្សានសែន វិញ មានទំហំ ១៣៦ម៉ោត្រ X ១៩,៥ម៉ោត្រ ។ ក្រោតីនេះ គោរពឲ្យមានស្ទាន ត្រាតុកតានៅវា និងស្ទានទៅ ដែលមានប្រវែង១៤៩ម៉ោត្រ និងទីនិងប្រមាណជាទៅ ១៩,៥ម៉ោត្រ ។ ស្ទាននេះជំហើយវិនិស្សានគេបង្គស់ ត្រូវចំណោមស្ទានបុរាណចំនួន ៤៩ ដែលជូរ ក្នុងបាងជានីអង្គរ និងទីក្រុងពិមាយ បុរាណមាយ សិតនៅក្នុងខេត្ត នគរាណសិមា នៃប្រទេសថែបច្ចុប្បន្ន ។

១២-សំណាត់ប្រាសានខ្មែច នៅលើគីឡូកីឡូថែបច្ចុប្បន្ន

ឯវត្ថិថែបច្ចុប្បន្ន

សូមបញ្ជាក់ថា ត្រូវបញ្ជីប្រាសាន ដែលយើងនិងអធិប្រាយនូវក្នុងទំព័រ ខាយមុខនេះ យើងមិនបានប្រើបាបនូវស្ទាបព្យិកមួយប្រាសាន នាសមិយបុរាណអង្គរទេ បញ្ជានេះ និងត្រូវសិក្សាក្នុងសៀវភៅក្រោមធម៌ត ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនិងមតិក វិប្បុះមិនខ្សោយនាសមិយបុរាណអង្គរ ត្រូវបានពាក់ព័ន្ធក្រោមធម៌ត ។ ម្យាវិញ ម៉ោត្រក្រោមធម៌ត ក្រោតិសំណងប្រាសាន គោរពឲ្យមានផ្លូវ, ផ្លូវ, តារាយលី, ស្ទាន, អណ្តុង, ព្រមទាំងព្រះបងិមាតុចដែលចំនួន នៅពាសពេញដែរដាសទូទៅនិងខ្មែច ។

សូមជប្រាបថា ប្រាសាននាសមិយព្រះខេត្តជួយវីនិស្សិត ភាគច្រើន គិតត្រូវ អាកមមហាយាន ដែលមានប្រាព្យិកមួយពេល ដូចជាក្រុមហៈ

ប្រជាពលរដ្ឋខ្នាតរសទៅយោងកុះករឡោទ្វីយ ពិសេសកំភ្លាស់តួអាយលើ នេះ នាស.វ.ទី៩នៃគ.ស. ។

៥-ខេត្តស៊ិកាបេត

ប្រមុជា. ប្រាសាទស្រែកំពេងចំ ឃី (ដំ). ប្រាសាទស្រែកំពេងតួច ណាយ (តួច) ប្រាសាទគោកប្រាសាទ. (ស្រុកសិងម៉ោគាន់) ប្រាសាទដួនតួន. ប្រាសាទ ឈុមុជុក (តាមឯង) ប្រាសាទដឹងកំសាយ (ដឹងកំខ្សោច) ប្រាសាទកូហ្មាយ ប្រាសាទគុសមួរឃិ ប្រាសាទថែម ប្រាសាទយើ និងប្រាសាទបានប្រាសាទ (កុម ប្រាសាទ) ។

៦-ខេត្តឱរិយ

ប្រាសាទត្រូវឱង. ប្រាសាទមេីនកាំ ឬប្រាសាទក្រោមជាការណ៍ខ្នាតបុរីរម្យ ដែលមានបាកាយណីកម្មួយទៅ ១០០០ x ៥០០ម៉ែត្រ. ប្រាសាទចុះ (កុមត្រូវ) . ប្រាសាទហង្ស. ប្រាសាទគោក ឱ្យវា. ប្រាសាទបុំ. ប្រាសាទក្បាលគោក. កុមបុស. កុដមហាក្ស័យ ។

៧-ខេត្តនេរកែវ

-ចេតិយប្រាមជាតុក្តិ (សិល្បៈសមិយបេនទ្រ)

៨-ខេត្តស្រែដែក (ឯកិច្ចិវិវ)

ប្រាសាទណាយ ប្រាសាទពួរ (មន្ទីរមេព្យ) ប្រាសាទខោលេន (ស.វ.ទី១១) ក្រោពិទិន្ទីក្រុងបុរីរម្យរមិយាលេត ប្រាសាទវេតនោដូនស្រីមហាថេជ ស្រុក គោកបៀបែ ខេត្តប្រាជិនបុរី ឬប្រុសិមបុរី ដែលមានចំហំប្រមាណជាតិ ១៥០០ x

៣០០ ម៉ែត្រ យើងយើពុមាយស្រាកស្បាមទៅប្រាសាទខ្នាតបុរី នៅក្នុងក្នុងការ នេះ នាស.វ.ទី៩នៃគ.ស. ។ សូមជប្រាប់ដឹងថា ទីក្រុងខាងលើនេះ ត្រូវបានប្រើក ការគ្រប់គ្រងក្នុងរដ្ឋកាលរបស់ព្រះបានដឹងយើនទិន ដោយហេតុថា ទីតាំងបុរ ធម្មានដែលមេរីមេ ដែលស្ថិតនៅក្រោមតួនិតិលប់និលួយ៖អមរាគិ ចាប់តាំងពី ស.វ.ទី៤-៥នៃគ.ស. បានបន្ទាយលើកុងម្នាក់សិល្បៈបែបតុឡិនយម និកាយមហាយានជាបុរី ដូចជាប្រាមពេជិសត្វអវិជ្ជាកស្ថ៌រដានឱម ។

៩-ខេត្តសំណុំ

-ប្រាសាទខេក(ស.វ.ទី១០នៃគ.ស.) ប្រាសាទប្រពេលិ (សាមយោគ) ប្រាសាទវត្ថុមហាថាតុ ។

៩០-ខេត្តភាយុយ្យ

-ប្រាសាទវត្ថុមហាថាតុ ប្រាសាទនេះបានភាយជាប្រាមដែតិយដែលមួយ តែតិយដែលជាមន្ទីរពេញរបស់ព្រះបានដឹងយើនទិន ដែលត្រូវបានកែច្រួញជាតុវត្ថុ ។ ចម្ងាក់សរសរពេជ្រព្រះតុឡិនអនុទានល ព្រះតុឡិនអនុ និងពោធិ៍ជាបុរី ត្រូវបាន ដឹកឡោតម្លេនៅក្នុងបុរីរោណវេសាមនីរាជាស ។

៩១-ខេត្តកញ្ញាណិវិវ

-ប្រាសាទមេីនសិល្បៈ សិតក្នុងបុរីរោណវេសាមនីរាជាស ដែលបាន ។

៩២-ខេត្តវិមិត

-ប្រាសាទតុ ជាន (រោខាំង). ប្រាសាទគុកាសិល្បៈយើ (ដំ) គុតាសិល្បៈ

ណាយ (តួច). ប្រាសាទគុជានិត. ប្រាសាទគុជាចារា. ប្រាសាទគុបានមេីងបូរ. ប្រាសាទគុបានក្រោងដឹង. ប្រាសាទ គុគិង បុីធម៌. ប្រាសាទគុណយាយបានយ៉ាងគុ. ប្រាសាទប្រាមុក្តុ. ប្រាសាទគុបាតាន. ប្រាសាទគុវត្ថុធាតុ. ប្រាសាទជាន់ខាង. ប្រាសាទគុមេីង. ប្រាសាទគុព្រះកុណា និងប្រាសាទប្រាមុក្តុបានហិនកង ។

១៣-ខេត្តខេត្តនៅតី

-ប្រាសាទបានបិន. ប្រាសាទឃោង (ថងថ្វាង). ប្រាសាទកុពោគវិល. ប្រាសាទកុប្រាសាទ. ប្រាសាទជាតុលមេចនាន់ជាន់យ៉ា. ប្រាសាទអូបមុន នៃវត្ថុអូបមុនប្រើប្រាស់ (ថម្រឿន) ។

១៤-ខេត្តយេសោចន

-ប្រាសាទឱវ៉ា

១៥-ខេត្តឱយក្បាគិ

-ប្រាសាទគុបានកុតយ៉ា ឬប្រាសាទគុដែង. ប្រាសាទប្រាមុក្តុ បានឃោង ដែក. ប្រាសាទគុបានបញ្ហេស. ប្រាសាទសុបណ្ណាម៉ោ. ប្រាសាទប្រាមុក្តុបានតាន និងប្រាសាទប្រាមុក្តុ (បានឃោងចូល) ។

១៦-ខេត្តខេត្តដំបូង

-ព្រះប្រាមុក្តុកំករ. ប្រាសាទមេីយណាយ (ប្រាមុក្តុ ស.វ.គិទេ)

១៧-ខេត្តអីមិក

-ប្រាសាទជាតុនាងព្យាក់

១៨-ខេត្តមេការណ៍រាជ្យ

-ប្រាសាទគុបានដែង. ប្រាសាទសន្តាកតដោយ (ចំ). ប្រាសាទសន្តាកត ណាយ (តួច) ។

១៩-ខេត្តរាជ្យរី

-វត្ថុមហាផាតុ និងវត្ថុអរពុុយិក

២០-ខេត្តអីមិកីរី

-វត្ថុមហាផាតុ

២១-ខេត្តលេខ្មីរី

-វត្ថុមហាផាតុ និងវត្ថុកំដែងដែង (វត្ថុកំដែងលេងថ្វាយក្រំម)

២២-ខេត្តសុរាពីរី

-វត្ថុមហាផាតុ

៤-ដោយមិនមានបំណង ធ្វើឱ្យអត្ថបទស្រាវជ្រាវនេះ មានលក្ខណៈវេង
អន្តាយត្តានទិបញ្ចប់ យើងសូមមិនរៀបភាប់បញ្ហាល នូវឈ្មោះប្រាសាទខ្លួន ដែល
សិតនៅក្នុងប្រទេសយុទ្ធភាព និងនៅក្នុងប្រទេសលារ
ដែលជាការអនុញ្ញាតនៃអតិថត្រោះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបុរាណា ។ ដូចនេះ ការមិនពិពណ៌នា
មិនមែនមាននំយច្ចោះ ត្រានវិត្តមាននៃស្ថាបត្រកម្មខ្លួន នាសម័យអនុរោះទេ ។ ចំពោះ
មរតកស្ថាបត្រកម្មខ្លួនបុរាណទាំងនេះ យើងនឹងបោះពុម្ពក្នុងកសារមួយដោយទៀត្រក ។

ចំណេះរបាយការ

១. តួនាទីបង្កើតប្រជាធិបតេយ្យ និងប្រជាជន

ជាប្រជាជន ដែលរាល់មូលនិធីសាសនាថ្នូនច្រកពាមអង្គរ ត្រូវបានទទួលការខុំណុំយ៉ាងមហាផ្សារិក ពីសម្ងាត់ព្រះមហាក្សត្រខ្មែរ និងប្រជាជនក្នុងដោយហេតុថា ព្រះអង្គភីជាអ្នកប្រជែងអភិវឌ្ឍន៍យសាសនាសំខាន់ជាន់គេបង្គុស់ ។

សិលាថារីកជាប្រជែង ដោយខ្សែកសិលាថារីករបស់ព្រះបាយសារូវតែង ទី៣ (៨០០-៩០០ គ.ស.) បានបង្ហាញឡើងអតិថាពលខាងស្តាំប្រកម្ម ក្នុងវិស័យសាសនា ដោយបានប្រកាសថា ព្រះមហាក្សត្រជា " គ្នា នៃលោកទាំងមួល " ។ ហើយយើងកើតឡើងថ្មីថ្មី រាល់បច្ចុប្បន្ននិងបច្ចុប្បន្ន អ្នកមានកំបុលត្រូវទទួលពិនិយតាមទំហំទេស បុគាយបាន៖ របស់សាមិខ្ពុស ដោយតត្រាប្រឈរ ឬយ៉ាងណាមិញ តាមប្រភពសិលាថារីក យើងកើតឡើងបន្ថែមទៀតថា សូមិត្រូវកំណើន (គុណបតិ) នៅវិគុណាការកំពូលទទួលទេសទៅវា ហើយតិចណែនកើតត្រូវដឹង ដឹងកើតបាន ។

សូមជ្រើរបាន តាំងពីសម្រាប់អង្គរមក មូលនិធីសាសនាដ្មីល់ ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាបន្ទូបន្ទាប់ ដើម្បីមូលហេតុសិលជមិ ហើយសិត្វោរក្នុងការទទួលខុសត្រូវរបស់ព្រះមហាក្សត្រជាល់ ។ ឧទាហរណ៍ ដីជាកំស្បែងមួយ គិតិវិកមួយរបស់ព្រះបាយសារូវតែងទី១ នៅឆ្នាំ១៧៣៧ នៃ គ.ស បានឱ្យយើងថា

ចំពោះរាយការ ៤ ដែលស្ថិតក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ត្រូវជាល់ ព្រះអង្គប្រជាតិបើកឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ។ តាមពិត យើងតាំងនូវស្ថាល់មូលហេតុពិតនៃព្រះរាជបាយបញ្ជីនេះទេ ក៏បុន្ថែព្រះរាជបាយបាន គិជាកស្សាតានៃការយកព្រះទេដឹងទុកដាក់ របស់ព្រះមហាក្សត្រក្នុងវិស័យសាសនា ក្នុងព្រះរាជបាយបានក្រកមួលជាបុរាណ ។ ក្នុងនាមព្រះអង្គជាប្រមុខ រាជរដ្ឋាភិបាល ហើយ លើសពីនេះទៀត គិជាមេស័យនៅកំពុល ។

ទីធមនិងនេះ យើងកើតត្រូវនូវស្ថាល់ដែរថា ចំពោះមូលនិធីស្ថិត ដែលត្រូវបានកសាងឡើងនេះ គិមិនត្រាន់តែសម្រាប់ព្រះកិត្តិវាម បុរាណឈ្មោះ នៃរាជរបស់ព្រះមហាក្សត្រនិមួយៗ ឱ្យបានព្យាយី និងស្ថិតស្ថិតជាឝោះរហូត តែបុណ្យបាន ។ ក៏បុន្ថែ ជាសក្តីកម្មបង្ហាញឡើងត្រូវបានបង្កើតឡើង ។ ចំពោះគិតិវិកមួល ព្រះអតិថិជនព្រះមហាក្សត្រ ព្រមទាំងសមាជិកព្រះរាជរដ្ឋាភិបាលនូវនួយ ដែលបាន សោរិនុតទេដែមទៀតនេះ ។ ចម្ងាត់នៃបុរាណឈ្មោះ ត្រូវបានតាំងរាជបាយបាន ដោយព្រះបង្កើត ដូចជាប្រជាធិបតេយ្យ ព្រះពេជ្រ ព្រះវិស្សុ ជាដើម ត្រូវបានបង្កើតរាជប្រជាធិបតេយ្យ ។

ចំពោះគិតិវិកមួល ព្រះរាជបាយបានបង្ហាញកំបន់មួល ទៀតថ្មីថ្មី ព្រះរាជបាយបង្ហាញបានបង្ហាញកំបន់មួល ព្រះអតិថិជនព្រះមហាក្សត្រនិងប្រជាធិបតេយ្យ នៃព្រះប្រជាធិបតេយ្យ ព្រះបាយសារូវតែង ហើយចំណេះចំណេះ បង្ហាញកំបន់មួល ព្រះអតិថិជនព្រះមហាក្សត្រនិងប្រជាធិបតេយ្យ នៃព្រះប្រជាធិបតេយ្យ ។ ព្រះថា ការកសាងនិងពាណិជ្ជកម្មនិធីសាសនា ដោយគោរពនូវត្រូវបាន និន្ទាការ និងសិទ្ធិសេវាការសិទ្ធិក្នុងការបង្ហាញកំបន់មួល ព្រះរាជបាយបានបង្ហាញកំបន់មួល ព្រះបាយសារូវតែង នៃព្រះប្រជាធិបតេយ្យ ។

ត្រប់សម្រាយ ដើម្បីនិរន្តរភាព និងសេវភាពនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ហើយឈាយម្វោងទ្រៀត សមិទ្ធដែលទាំងនេះ គឺជាគារលាងការណ៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនាសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ ។

ដូចនេះ ជាទុទេរោះដឹងដឹងថា ព្រៃកម្មត្ថិទាំងឡាយទី ដែលមានក្នុង ប្រជាសាខានិមួយា គឺជាកម្មសិទ្ធិពេញលេញឡាតាំង របស់អ្នកត្រប់គ្រែមួលនិង ហើយគ្មាននរណាមាចបំពារបំផីចប់ផ្តាញ បូច្ចិនិយុទ្ធបាត់បានជាផាងខាត សូម្បីទៅព្រះមហាក្សត្រកើតុងដោរ ។ ធ្វើដូចនេះ ស្ថាបនិកមួលនិងទាំងនេះ បានគិតថា ពួកគេនឹងទទួលបានអានិសនុយ បុរុសលើលបុរាណ ដែលបានមកពី សកម្មភាពទាំងនេះ សម្រាប់ជាតិនេះ និងជាតិព្រោយ រំលែកខិតខំថែរក្សាមួយ បានកង់រំង់ជាកិច្ចអន្តោ ។ ទាំងនេះ កើតមួលហេតុចម្រោងបណ្តុលិខិតខាតនេះដោយ ត្រប់គ្រែមួលបានបំចែក និងដោយប្រសិទ្ធភាព នូវបុរិយ៍ដោនាទាំងនេះដោរ ។

សិលាថីរកម្មយនៃប្រជាសាខាតារប្រាំ ដែលត្រូវបានសាងសង់នៅឆ្នាំ ១៩៨១ នៃគ.ស. បានកត់ត្រាចំនួនមនុស្ស ដែលចំនួបប្រុងពួកគេនឹងដែង នេះ មានចំនួនឡើងលំ ពាក់ពាក់ នាក់ ដែលក្នុងនោះមានព្រោះបុរាណឱ្យបាន ១៨ នាក់ អ្នករៀបចំពិធីការ ២១៩០ នាក់ អ្នកដំឡើយការ ២២០២ អ្នកទាំង ១៥នាក់ ។ វិនិយុទ្ធឌែលត្រូវបានដឹងដឹងខ្លួន នៅក្នុងនោះមានព្រោះបុរាណឱ្យបាន ៣១៤០ ក្នុម ។ សម្រារៈបើប្រាស ដែលមានក្នុងប្រជាសាខានេះ គឺជាសមាស ទាំងអស់មានទម្លៃជានេះ ៥០០០ពីម្ខ្មព្រាម ចោរក្រាមព្រាក់ទាំងអស់ មាន ទម្លៃ ដូចត្រា ពេញ ៣៥ គ្រាប់ គុណចំនួន ៤០៦៤០គ្រាប់ ហើយត្រូវ ចំនួន ៥៤៤០ គ្រាប់ ។ សម្រារៈត្រូវរាយការនេះ គឺជាព្រះរាជរដ្ឋាភិបាលយុវរបស់ ព្រះបាយ

ដីយវ្នៀនទិន្នន័យ ប្រទានពួកអភិជន ដែលជាម្នាស់ដីជំងឺ (ត្រាមវត្ថុ) ។ យើងណាម មិញ អ្នកធ្វើប្រើប្រាស់ និងអ្នកជួញពួក កើតនូវមិនបានការធ្វើតែផ្តល់ ឧបត្ថម្ភប្រជាសាខា បានលើនេះដោរ ។ វិនិយុទ្ធប្រាសាខ្មោះខែនិញ្ញ សាងសង់នៅឆ្នាំ ១៩០៨១នៃគ.ស មានចំនួនមនុស្ស និងចំនួនសម្រារៈកើតនូវខែត្រូវ និងប្រជាសាខាតារប្រុងប្រយោជន៍ដោយប្រុងប្រយោជន៍ ចំនួន ៣៩៤ ក្នុម ។

ការរិភាគគីមសារនៃអត្ថបទសិលាថីរក កើតនូវបានការពិនិត្យភាព នៃសរាកម្ម នៃពួកខ្ពុសទាំងពីរកែទែងដោរ ដែលបានប្រើបានរក្សាមួយប្រជាសាខាទាំងពីរបានលើនេះ កើតុចជានៅប្រជាសាខាដែរឃុំទៅទ្រៀត ក្នុងចក្រការណ៍រ ដែលជាការដឹងដម្គុ ។ ហើយម្វោងវិញ្ញានទ្រៀត អត្ថបទសិលាថីរក កើតនូវយើង ដឹងអំពីការរំបែងចំក្នុងការងារជាតិរក្សា ដោយជាកំលាត់ គឺក្រុមទី១ នៅ ពាក់កណ្តាលខែខ្សោត និងក្រុមទី២ នៅពាក់កណ្តាលខែខ្សោត ។

២. ការក្រុមប្រតិបត្តិនិងសាធារណៈ ប្រាសាជ និងក្រុមភាព

ជាការចម្លាតាទេ ដែលគោលសន្តិជានយោងត្រូវបានដោរ ប្រជាសាខាទាំងបំពេញនូវត្រូវការដោយសម្រាប់ក្នុងសម្រាប់ ប្រហក់ប្រហែលនិងប្រជាសាខាប្រទេសកណ្តាលដោរ ដោយហេតុថា ប្រទេសកម្មជាបានទទួលតិចពីរប្បុជមិនិយាយ ។

ជាការពិនិត្យភាព ដែលមួលនិងសាសនាទាំងនេះ ជាមជ្រុមណ្តាលអប់រំ

និងវែងដី ក្នុងនំយកទូលំទូលាយ ព្រោះស្ថាបនគ្រប់លើសយិច្ឆសិល្បៈ
គ្រប់ ប្រភេទជួងស្ថាបត្វកម្ម នាងសាស្ត្រ វាំ ឱ្យន ហេរាសាស្ត្រ តាកសាស្ត្រ នៃយករាល់ និងស្ថាបត្វកម្ម ជាដី ។ ក្នុងនំយកទូលំទូលាយ ព្រោះតារីនេះ យើងកំណត់ដីឡើងឡើង ប្រាសាទុរាងដែល កំណត់បំពេញ
ត្បូនាថីចម្លេអូយឡើង ខាងវិនិយោគដែលសាស្ត្រ បុសុខាកិច្ច ដួចជាកំពុងមាន
របស់អភកសាលា មន្ទីរពេទ្យ ដែលត្រូវបានសារិកដោយ ព្រះពាណិជ្ជ
នូវនិតិ ជាកស្សាពាយស្រាប់ ។ ឱ្យសារវេនអតូបនសិលាថីកិច្ចនូវឯធម៌ជាតិ
អភកសាលាថាំនេះ ស្ថិតក្រោមការបិទចំថែរក្សារបស់ព្រះពុទ្ធគេកស្សីក្នុរ
ដែលជាអូកញាបោបាយពេទ្យ និងស្ថូន្យវេកោដេន និងច្បាប់វេកោដេន ដែលជាអូក
ជីវិធម៌ ។ ការិយាយនិងបញ្ហាប្រាសាទុរាងដែលជាបញ្ហាប្រាសាទុរាង
តាមសិលាថីកប្រាសាទុរាងព្រោះបាន ដែលជាកំពុងអភកសាលាសារិក នៅថ្ងៃទី ១១ ឆ្នាំ ១៩៨៦ នៃក.ស. យើងដឹងថា ពុទ្ធសាន្តនេះ ស្ថិតក្រោមការទទួលគ្រប់
គ្រប់របស់អង្គរបាត់ ប្រធានសេដ្ឋកិច្ចនិងប្រជាធិបតេយ្យ ដើម្បីបង្រិកលំកិច្ចការ
ដែលមានលក្ខណៈជាប្រយោជន៍សាធារណៈ ដួចជាការការបំតាល់ដី ជីក
ប្រជាយបង្គុរីកដើរីស្រីស្រី ។

ជាទុកទៅ សូមជម្រាប់ថា ប្រាសាទុរាងនឹងដោយ ព្រះរាជក្រឹត្យ បុជាបញ្ញានៅ មានការរៀបចំគ្រប់គ្រងដួចតា មិនថារំបប
ប្រាបុណ្ណោះសាសនានិយម ប្រពេទទួលសាសនានិយមនេះទេ ។ នៅក្នុងអតូបន
សិលាថីកវេនប្រាសាទុរាងព្រោះខេត្តសៀមរាប ដែលជាបែងចែកជាបំណះចែង
សម្រាប់ ក្នុងនំយកទូលំទូលាយ និងដឹងថា ប្រាសាទុរាង បាន ប្រាសាទុរាង

និមួយា ស្ថិតក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់កុលបតិ ដែលអមដោយអង្គរបាត់
ដែលជាប្រោះអាថារី ។ តែជួនកាលអ្នកទាំងពីរនេះ អាថាទិនការខុសត្រូវរួម
ដោយក្រាត់តែជាសំបុរាណទីជាមួយគ្នាតំបុរាណ ។

សូមជម្រាប់ថា កុលបតិ ដែលជាភារ គឺជាអូកទទួលបន្ទុកខាងផ្លូវតាម
ក្នុងវិគុម្ភអភក ដោយជាអូកដួលនូវរាល់សេវាកម្ម ដួចជាការទទួលភ្លៀវ និង
ការស្ថាកំភាស្សយរបស់សាសនិកជនជិតភ្លាយ មកធ្វើបុណ្យទាន់នៅវាតិតានី
អង្គរដំ ។ យ៉ាងណាមិញ សិលាថីកប្រាសាទុរាងនៅប្រាសាទុរាង ចារឡើងក្នុងនំយក
របស់ព្រះពាណិជ្ជសុរីយនូវនិទិ៍ កំណត់បញ្ជាក់ដឹងដោរថា ភាសាមានព្រះពុទ្ធ
សាសនា ស្ថិតនៅក្រោមឱវាទរបស់កុលបតិ-អង្គរបាត់ ។ តាមពិត នៅថ្ងៃនេះ
ពាក្យកុលបតិ-អង្គរបាត់ តំណែងមនុស្សមួយអ្នក តែមានមុខងារពីរ ។

ទាំងនេះទៅទែនិងអាស្រមទាំងឡាយក្នុងអម្ចាល់ ស.វ ទី ១២ - ១៣
នៃក.ស. យើងត្រូវកត់សម្ងាត់ថា មូលនិធិទាំងនេះ ជាពិសេសនៅជីវិតារាជ
បុរីអង្គរ បុន្ផោក្នុងទីប្រជុំដីនសំខាន់ៗ បានដើរត្បូនាថីយ៉ាងសំខាន់ជាតា អនេកក្នុង
សង្គមខ្លួន ។ មានហេតុផលជាថ្រឿន ដួចយើងបានរៀបចំបាននូវបាប់ខាងលើ ដែលធ្វើឱ្យរៀ
ចាត់ទុកទៅ សាសនសាន្តនេះទាំងនេះ គឺជាកំនែងប្រមូលដូរីការលំណោះចែង
ព្រោះគឺជាមួយមណ្ឌលអប់រំ និងសិក្សារៀនស្ថូត្រសម្រាប់ព្រះរាជនៃក្រុងនីង
កំដួងជាប្រជាពាណិជ្ជសាស្ត្រ ។ ដួចដឹងបើយ ទីបានជាសិលាថីកប្រាសាទុរាង
ពិពណ៌នាអំពីអ្នករៀនវិទ្យាសាស្ត្រ (វិទ្យាស្ថុស) អ្នករាងបណ្តាល់យ (បុណ្យ
ការក្រុង) ពួកឈោះ (ឈោក) ជាដី ។

នៅថ្ងៃនេះដែរ គេយើងបានពួកប្រាបុណ្ណោះបុរាណិត ដែលជាមេស្យប៉ែន

ហើយរៀបចាត់ថែងពិធីការសាសនា (យាងកែ) ដឹងដែរ ។ ក្រោពីនោះ នៅមានក្រុមរក្សាទីក្រុមក្រម (ក្រុមពាល់) អ្នកសម្រួលដឹងឱ្យការណូ បុមិនូ (គុណភាសសទិសិន) ពួកមេយុំនឹងផ្តល់ដឹង ត្រីវិនិយោគ ឧបភាព (ជាលេស់ បុញ្ញាបុញ្ញាបុញ្ញា) ពួកអ្នកការពេញចិត្តលម្អិត ពួកត្រួតព្រៃមាស ប្រាក់ អ្នកចាំយុង ស្ថូរអង្គរ ត្រីសាច់ ។ លំដាប់បន្ទាប់មក យើងក៏យើពុ ពួកមេការ (ការឃុធមុខ) បុញ្ញាបុញ្ញាបុញ្ញា ដែលមានតួនាទិសមគ្គរដែរ ។ តីពួកគេនេះហើយ ដែលថែរក្សាការពារ មូលនិធិសាសនាថាំងនោះ ។ ជាមួយនឹងនេះដែរ យើងសង្គគយើពុថា ត្រួតសម្រាតិធម្មាជពេលទាំងបុណ្យនាន ដែលមានក្នុងប្រាសាទ ប្រាក់អាមាម តីអ្នកទទួលសិទ្ធិតាមព្រៃវាងបញ្ហាតិ គិតាអ្នកប្រប់គ្រប់ ។ ក៏បុន្តែ នោះជាយើងនេះកើ ក៏ស្ថិតព្រាមការទទួល ខុសត្រូវរបស់ព្រះមហាក្សត្រខ្មែរ ។

ជាទុទៅការព្រប់គ្រប់ ត្រូវបានប្រគល់ដូនទៅម្នាក់ ដែលបានសាងសង់មូលនិធិឡើង ហើយជាចម្លាត់ សុខសិនិតមនុស្សមានសមត្ថភាពខាងសម្រារ៖ និងសិទ្ធិអំណោចពេញបុរុរាណៗ ដើម្បីជាតានូវដឹងឱ្យការណូ បុរាណ តង់រំនៅបុរុជិយដ្ឋាន ។ អតិបទសិលាថាវិកក៏បានបញ្ចាក់ដែនដែរថា មានតែក្នុងថែរក្សាទីក្រុមបានបញ្ចាក់ដែរថា ក្នុងប្រាសាទ ទទួលមូលនិធិជាកេក្តីរតកស្សាគពីបុរាណដើម្បីបានហើយដែលជាសាបនិក លើកដែលដែករណីដែលបានអ្នកស្សាគដើរប្រពេទសម្រាតិត្រូវបញ្ចាលក្នុងយុំនឹងរដ្ឋ បុផ្ទរបុណ្ឌសិទ្ធិអ្នកដែរ ។ ម្យាង វិញ្ញាប់គ្រប់ តាមរយៈទិន្នន័យសិលាថាវិក យើងអាចដឹងឡើងថ្មីថា មូលនិធិសាសនាដែរក្នុងចក្រការពារមានពីរប្រភេទ តីមូលនិធិដែលមានលក្ខណៈជាបុណ្ឌល និង

រាជធ្មោ ដែលជាស្ថាប់នរបស់រដ្ឋ ហើយដែលមានព្រះមហាក្សត្រជាអ្នកប្រប់គ្រប់ ។

ប្រភពសិលាថាវិកបានបញ្ចាក់អ្នកដឹងថា ក្នុងករណីខ្លះ តាមសកម្មភាពជាក់ស្យុងខ្លះ មន្ទីតប្រពេលរបស់ព្រះរាជ មានការកិច្ចយុំនឹងមូលនិធិទាំងនោះដ្ឋាល់ រួចបន្ថែមលើពួកត្រូវតន្រៀតាមមូលដ្ឋាន ។ ទីនីខាងលើនេះ ពំលាកនីយថា បុជនិយដ្ឋានទាំងនោះ ត្រូវបង់ពន្លេជារន្ទោះទេ ក៏បុន្តែក្រាល់តែជាការថែរក្សានូវសណ្ឌាប់ត្រូវសង្គមតែបុណ្ឌណ៍ៗ ។ តីដោយយរលើគោលការណ៍នេះហើយ បានជាគេដឹងថា ព្រះពាណិជ្ជកម្ម ដឹងឱ្យការរបស់អាស្រមួន ដែលអាជីវរមុលដ្ឋានមិនបានគ្រប់គ្រប់ដើរដែល ។

ក្នុងនាមព្រះអង្គជាប្រពេលប្រចាំឆ្នាំមានក្នុងប្រចាំឆ្នាំមានក្នុងនាមព្រះអង្គជាប្រពេលប្រចាំឆ្នាំ អំណោយជាផិតិ បុជាថ្មោះសម្រាតិ ដែលនឹកសារបំផលមូលនិធិសាសនាថាំងនោះ ។ ម្យាងឡើត ជាទុទៅក្នុងមេនាសព្វពន្លេនាបស់ប្រជាធិបតេយ្យ នាសម័យអង្គរព្រះបានទាំងបុណ្យនាន ដែលសិទ្ធិក្នុងប្រាសាទទាំងនោះ ជារំពួលសិទ្ធិជាប្រភពនៃស្អោរភាព និងសេចក្តីសុខសេចក្តីប្រើប្រាស់ ហើយលើសពីនេះឡើត ពួកគេមានជីវិតិតែ ដូចដែរដឹងថា នេះជាមួន៖ជីឡើងមេះមុតនិងចិត្តស្អោះត្រង់របស់មនុស្សខ្លួនបុរាណ ។ ភាពជាក់ស្អាននៅក្នុងសង្គមខ្លែរបុរាណ បានបញ្ចាក់អ្នកយើពុថា មានការធ្វើធម្មាយជាមួបអាបារ ដូចជាតាយទិក ទិកដោះខាប់ ទិកដោះស្រស់ ទិកយុំ ស្ថា សុររង់ ជាបិះម ព្រមទាំងត្រីវិង

បើប្រាស់ ដូចជាសំព័ណិតម្ចាស់ ស្វែងចិត្ត និងក្រុមការស្ថិតិយកពីប្រទេសចិនជាដើម សម្រាប់ការពារមុនកុម្ភីខ្លាំ ព្រះបាទបិមាណចាំងនោះដោយ លក្ខណៈពិសេសមួយឡើតទៅការគ្រប់គ្រង គឺការគ្រប់គ្រងបែបរូម ដី ប្រសិទ្ធភាព ដោយជាក់មូលនិធិជាថ្មីន និត្តក្រោមអាណាព្យាបាលរបស់ មនុស្សមួយអ្នក (សតន់) ។ ការព្រឹកធនធាន បុទ្ធបំនៃប្រាសាធដោយ ប្រព័ន្ធរបប់គ្រងដោយសសម្បតីភាពខាងលើនេះ (មិស្ស់រោគ) ជាតាការពីន មាំ និងជាតាក់របស់មូលនិធិសាសនាយ៉ាងប្រាកដ ការបញ្ចូលមូលនិធិត្រាប្រុន់ ទិវាករកត់ នៅទីធ្វើបុរាណ (ប្រាសាគត្រួតគុណិត) និងមធុរីន (ប្រាសាគ កំដើល) ត្រូវប្រព័ន្ធរបប់គ្រងរួមជាជាបារណើមួយនិត្តប្រកបណ្ឌ ។ យ៉ាងណា មិត្ត ប្រាសាគត្រួតរួមយោស់រោគ នៅតួសូរបុរាណ (ប្រាសាគបន្ទាយរោគ) និង ប្រាសាគក្រោស់រោគ នៅលិនុបុរាណ (ប្រាសាគវត្ថុរោគ) កំសិតក្នុងសាន្តរាងភាពផ្ទុចឆ្នាំ ។

ឯមបញ្ហាកំចាំ សកម្មភាពគ្រប់គ្រងរួមដោយសម្រេចភាពខាងលើនេះ ដែលត្រូវបានបញ្ហាកំ ដោយព្រះរាជបាលក្នុងព្រះបានដើរវិនិនិមិត្ត គឺជាប្រកតទៅការព្រឹកធនធានប្រព័ន្ធផ្លូវបាល ហើយវាកំជាកញ្ចប់ចាត់ចែង ដែលបាន នាំមកនូវការវិកដុំជាលីនមូលនិធិចំណាំ ត្រូវប្រកបអនុរោងដែរ ត្រូវឱ្យកត់សម្រាប់ ។

រួមសេចក្តីមក ក្រោយពីបានពិនិត្យសិក្សាអារក្នុងបណ្តាបានយកម្លៃ ចំនួន យើងសង្គមយើពុំថា ការជាក់មូលនិធិសាសនាដាថ្មីន ត្រូវប្រព័ន្ធរបប់គ្រងបែបសម្រេចបាន តម្លៃតាមសេចក្តីត្រូវការចាំបាច់បំផុត គឺជាមន្ត្រិភាព បំផុត ដោយហេតុថា អ្នកដឹកនាំនាសម័យនោះយល់យើពុំថា សម្រួលិតិជល់

សាសនាគាំងនោះ គឺជាសរស់រាយមប្រាប់អភិវឌ្ឍន៍សង្គមជាតិ ប្រកប ដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ជាអតិថិជាន ដើម្បីសេចក្តីសុខសេចក្តីជម្រើនរបស់ សង្គមជាតិ ។

៣. និមិត្តប្របស់ប្រាសាគត្រុំ ដែលមិនត្រូវប្រាសាគត្រុំឡើង

ប្រាសាគត្រុំបានដែលសង្គមនៅត្រូវបានប្រាសាគត្រុំ នៅត.ស គឺជាប្រាសាគត្រុំ ដែល ដើម្បីយកមានឈ្មោះថា ត្រូវបានប្រាសាគត្រុំ ប្រាសាគត្រុំ បិសម្បាងលើវាក្សសពុក្សុង ឈ្មោះថារីក ។ ប្រាសាគនេះ ជាស្ថាបន្ទាល់របស់ព្រះបានយោសានីន ដើម្បីកំណត់រាជរបស់ព្រះអង្គ តាំងការដោយលិងយោសាករស្តរ៍ ដែលតម្លៃ នៅត្រូប់មប្រាសាគកណ្តាល ដែលសិតុលសំជាងគេបំផុត ។

ប្រាសាគត្រុំបានមានកម្មសំណើ ម៉ែត្រ មាន៤ ថ្ងៃកំ ហើយមានការប្រើប្រាស់ កំណត់ថ្ងៃកំណត់ តាំងការឱ្យច្រោយ ។ បណ្តាបានយកម្លៃ នៅត្រូវបានប្រាសាគត្រុំ ត្រូវបានប្រាសាគត្រុំ និងប្រាសាគត្រុំ ។ វិនិយោគនៅត្រូវបានប្រាសាគត្រុំ នៅត្រូវបានប្រាសាគត្រុំ ។ គេសង្គមយើពុំមានជល់លើ ៤ សម្រាប់ទិន្នន័យ នៃ ពោកយើងនេះ ។

លក្ខណៈពិសេសរបស់មូលនិធិសាសនានេះ គឺវិស្សករខ្លួនបានយកក្នុង ដែលជាកំណត់ថ្ងៃកំណត់ ដើម្បីធ្វើជាប្រាសាគត្រុំបានយកម្លៃ ដោយជាប់ចិត្តក្នុង ថ្ងៃកំណត់ថ្ងៃកំណត់ ។ ការជាក់ប្រសិទ្ធភាព ក្នុងបណ្តាបានយកម្លៃ ដើម្បីសេចក្តីប្រាសាគត្រុំ នៅលើទិន្នន័យបានយកម្លៃ ត្រូវបានបន្ទាន់ប្រាសាគមួយចំនួន ដូចជាប្រាសាគត្រុំ

ព្រមទាំងបានរាយក្រោម ត្រូវឱ្យស្ថាប់ល្អឯកដោយក្រោម ។

សូមជប្រាបថា នៅពាមច្បាក់និមួយាដែលខ្សោយ មានតូបៗបញ្ជាញ តុចាជធ្វើអំពីចិត្តកក់ចំនួន១២ ។ នៅដើរការងារក្រោម យើងយើងមានតូបៗបញ្ជាញតុចាជធ្វើចំនួន៨៥ សិតុជីតុខ្សោយ ។ វិនិយោគត្រូវបានបញ្ជាញតុបៗបញ្ជាញចំនួន៩៥ ខ្លួនគ្នា ហើយតូបៗបញ្ជាញតុចាជធ្វើអូរក្នុងសុខុមេរ ដែលជាលំនៅស្ថានរបស់ពួកទេវា ។ អូដែលអស្សារ្យ គឺបើសិនគេសង្គត់តែមួយ ដើម្បី ដោយយកនៅត្រឹមចំណុចកណ្តាលនៃអក្សរនៅត្រូវការបែងចែកជាបុរីណ៍ ដែលជានឹងយើងតូបៗបញ្ជាញចំនួនបីតែបុរីណ៍ ។

ចំពោះអតិថិជន នៅតុលាទំនាំអស់នោះ តានអីទីឱ្យយើងរាយការដើល នោះទេ ។ តីប្រោះ ចំពោះបញ្ហានេះ អូកប្រាប់ចំៗ ដែលបានបុជាចិវិត សម្រាប់សិក្សាស្ថាបត្យកម្មខ្លួនបុរាណ នានឱ្យយើងដឹងថា វាទាក់មិនវិស័យ តារាងស្ថាប់ប្រព័ន្ធប៉ុណ្ណោះ ។ កំបុងនឹងដែលធ្វើឱ្យគោរពសន្តិភាពថា បញ្ជាញតុបៗបញ្ជាញចំណុចខាងក្រោម តិតជាអធូវិយោវត្ថុ តុនវិស័យស្ថាបត្យកម្មជាតិ និងសាកល គឺការ គន់គ្នានៅលើជាមុន ដើម្បីជាលិតចំណោមស្ថាប់សិល្បៈលើចិត្ត ប្រកបដោយ ទេរការសញ្ញាម៉ែនបំផុតតានពីរក្នុងឈាម ។ បើឱ្យយាយម្យាងឡើង គឺការ អនុវត្តន៍ដាក់ស្ថាប់ នូវទីនឹងបានស្ថាប់បាន លើវិស័យស្ថាបត្យកម្មបញ្ជាញបញ្ជាញ ។ ម្យាងវិញ្ញាចែក បើសិនតែយើងយកតែមួយដើម្បី នៅត្រឹមចំណុចកណ្តាលនៃ អក្សរ យើងនឹងយើងចំពីមុខបៗបញ្ជាញចំនួន ៣៣ តែបុរីណ៍ ។

ដូចនេះវិស័យស្ថាបត្យកម្ម ជីវិសេសវិសាលនៃបញ្ជាញតុបៗខាងខាង លើនេះ នានធ្វើឱ្យមិនបានដែលត្រូវបាន សិចសរសិរដល់ស្ថាបៗបានរបស់

ប្រោះបានយកតុបៗបញ្ជាញ ដែលជាស្ថាប់និកជាតិតែមួយនឹងធនាគារមានតំបន់នេះ ។ សូមបញ្ជាក់ថា លេខពាណាពាងមីត្រិមីតិតិ ក្នុងលទ្ធផ្លាមានស្ថាប់ លេខនេះ តំបាងដោយប្រោះប្រោះ ព្រះនាកាយណ៍ និងព្រះពេញ ។ នៅពាណាពាងពាណាគ្នៅនេះ គឺជាអាមិទេទធំជាបងគ់ ដែលជាបង្រីត ថែរក្បារ និងប៉ែន្ទាប់ឈាម ក្នុងការឲ្យ និមួយៗ ។ សូមជប្រាបដឹងដែរថា លេខបាននៅក្នុងលេខ មានអគ្គិសនីជាសកល ដឹង ។

វិនិយោគនៅទីនឹងបាន តំបាងឱ្យស្ថាននាគ ស្ថានគ្រួម ស្ថានយក្តី ស្ថាន រក្សសេះ និងស្ថានមហាការ តាមការពិពិណ្ឌនាក្នុងទេវការជាតិ ។

ចំណោកលេខ ៣៣ ដែរ គឺតំបាងឱ្យស្ថានសុទិត្រពិនិត្យ ដែលជាស្ថាន របស់ព្រះនាក្សាចិវិត ។ នៅទីនេះ ស្ថានតែត្រពិនិត្យ គឺតំបាងឱ្យស្ថានប្រោះដែរ ដែលលគេមិនយើង ត្រូវបានស្ថានអរូប ដែលស្ថិតិលើ ហើយវាក៏ជាស្ថានបរមសុខដឹងដែរ ។ យើងណាមិញ្ញាលេខពាណាពាង គឺតំបាងឱ្យទេវការទាំង ពាណាគ្នៅ ដែលតែងតែជានុក្រោម ដើម្បីពិភាក្សាអំពីសណ្តាប័ច្ចាប់នៅស្ថានមនុស្ស ដឹងដែរ ។ អូកមកដល់ស្ថាននេះ គឺបានចាកដុតពីប្រព័ន្ធដែលរដ្ឋិសង្គរ គីឡូទិតិការកិត្តិស្ថាប់តែឡើងឡើង ។ ពេលគិមានជិតអមពតេះ ។

ចំពោះលេខ៦០ វិញ្ញាចែក លេខនេះបាក់ពីនឹងតារាងស្ថាប់ ដែលខ្លួនបីក្នុង ប្រព័ន្ធនៃបច្ចនុគតិ ប្រុសុវតិត ។ លេខនេះតំបាងឱ្យមិនប្រក្បតិនិត្យ ដែល មានរយៈពេល៦០ឆ្នាំ ។ ក្នុងប្រព័ន្ធនៃពិតាមជីវិតរបស់បាន យើងយើងមាន សកទាំង១០ គឺ ១-ឯកស៊ក ២-ម៉ោង ៣-ត្រីស៊ក ៤- ចត្តាស៊ក ៥- បញ្ហាស៊ក ៦-ឯស៊ក ៧-សប្តាស៊ក ៨-អដ្ឋិស៊ក ៩-នព្យិស៊ក ១០-សិទ្ធិស៊ក ។

ដូចនេះ បើសិនគោប់ឱ្យបានក្រប់ចំនួន ៦០ ឆ្នាំ គេពិតជានឹងយើង ខែ និងឆ្នាំដែល ដែលរត់មកដល់កំន្លែងដើមវិញ ។ ស្ថូមជំនាញបានចំនួន ប្រាសាទទាំងដៅនៃ មានចំនួន៦០ ដោយហេតុថា ក្នុងជាន់នីមួយៗ មានតូបៗម ប្រាសាទចំនួន១២ ។ ចំពោះ១០៨ យើងកត់សម្ងាត់ថា ប្រពិនិត្យខ្លួននាស័យ មហាកន្តរ ដែលគោគគុណភាពដើរវិន្សោះចន្ទក្នុងខែ មានពេលវេល់ទៅ ហើយ ចក្រប្រះចន្ទ មានចំនួនតែប៉ុណ្ណោះ ដូចនេះយើង យើងបានចំនួន៩៣មានត្រីមេត ៣២៥ តែប៉ុណ្ណោះ ។

សូមរាយកទ្វីនិងវិញដើរថា លើខែ១០៨ នេះ ដែលជាលេខសរបវិន្សោះ បុរិយាប្រាសាទទាំងអស់នៃក្នុងបាន ហើយវាក់ជាលេខដីសក្ខិសិទ្ធិបំផុត ក្នុង ប្រព័ន្ធគំនិតអស់ពួកសាសនិកជនខ្លួនបុរាណដោរ ព្រោះតំណាងឱ្យការ ចេះដើង ដីខ្លួនខ្លួនបំផុត ។ ប្រការនេះ ត្រូវបានដែងយ៉ាងច្បាស់ណាស់ក្នុងក្នុងក្នុង នៅមាន ៣ ហើយគម្រោងទាំងនេះ ត្រូវបានគេចែកជា ១០៨ ក្នុងគោចោ បុខណ្ឌ ។

មានសិលាថារីកជាប់ចំនួនបានឱ្យដើងថា ព្រោះមហាក្សត្រខ្លួននាសម័យ អនុរាជនានសានប្រាសាទភ្នំ ដើម្បីតំណាងឱ្យ (រាជ) ប្រាសាទខ្លះសម្រាប់អទិសដល់ (បុព្ទការជន) ដែល មានព្រោះរាជិត្ត និងរាជមាត្រជាប់ដើម្បី ដែលបានសោរយចិវិន្ទុត ។

ដោយសារមូលហេតុចម្បងនេះហើយ បានជាយើងយើងបានការ តម្លៃរូបច្បាប់បុព្ទការជនដី ព្រោះរូបភាពរបស់ព្រោះអាជីវកម្មបំបតេណ្ឌ ដូចជាព្រោះវិន្ទុ បុព្រោះពេជិសត្វជាប់ដើម្បីប្រាសាទនានាក្នុងចក្រករអន្តរ

ដូចជាដោនៅប្រាសាទតារាងប្រាសាទ និងប្រាសាទមេវីងសិង្ឃ ក្នុងខេត្តកណ្តាល៖ហើយ ប្រពេសថែបច្ចុប្បន្នជាប់ដើម ។ នៅប្រាសាទព្រះខែ យើងដើងច្បាស់ថា រូបព្រោះ បងិមាប្រោះលោកស្រី គឺជាប្រពេសតំណាងឱ្យព្រោះរាជិត្តបានបស់ព្រោះបានដី វីន្ទិនិត្ត ហើយរូបនេះមានព្រោះនាមថា ត្រីដីយវរមិស្រៈ ។ ក្រោពីនេះ យើង កំពានដើងទ្រៀតថា នៅក្នុងប្រាសាទនេះ មានការតម្លៃនូវព្រោះបងិមាប្រោះ ២៨៣ អន្តេទ្រៀត ដែលតំណាងឱ្យមានរាល់ដែលក្នុងនោះ មានព្រោះរូប យសោរមិស្រៈ និងស្រីត្រូវក្នុងរមិស្រៈ ដែលជាប់ព្រោះលោកបិតជាមួយព្រោះ អន្តេទ្រៀតដី ។

តាមពីត អតិថិជ្ជមឺនេះការស្ថាបន្ទាន់ទៅរូប នាសម័យបាយ៉ែន ទាំង បុំន្ទានខាងលើ មិនមានលក្ខណៈអីខុសល្អកពីប្រព័ន្ធនឹងម៉ែនអង្គរទេ ។ ស្ថូម រាយកំពី ប្រាសាទទាំង៤ នៃប្រាសាទមេបុណ្យ ពោលគឺបុន្តែនៅមុមចតុកោដា ដែល មានកំងស្ទើ និងមួយនៅចំកណ្តាល ត្រូវបានស្ថាបន្ទាន់ដោយព្រោះបាន ការដែន្នីវីន្ទិនិត្ត កំដើម្បីអទិសដល់បុព្ទការជនដី ។ នៅក្នុងប្រាសាទនៅក្នុងប្រាសាទនេះ គោយើងបានព្រោះរូបព្រោះសិរោះតំណាងឱ្យព្រោះរាជិត្ត និងរូបព្រោះ នានឯមាតំណាងឱ្យព្រោះរាជមាត្រ ។ នៅប្រាសាទកណ្តាល ដែលជាប្រាសាទប្រាសាទ ហើយជាប់ដីមានតម្លៃលិង្ហាការិយោះថា រាជដែន្នីស្រី ។ វិន្ទិនិត្តតាមប្រឈរ ពីរទ្រៀត គឺតំណាងឱ្យត្រីមួត ។

សូមរាយកំពី ការសានសង្គមប្រាសាទលើលេ កំមានការទាក់ទិននឹងការ សការរូបជាបុព្ទការជនដីច្បាប់ ។ ដូចប្រាសាទនៅទ្រៀតដី ប្រាសាទនេះ ធ្វើ ឡើងសម្រាប់អទិសចំពោះវិញ្ញាបាក្សិតុក ម្នាយ តាម របស់ព្រោះមហាក

ក្បុត ដោយមានព្រះរាជបាយក្តួយ កំណត់ការគ្រប់គ្រងថែមទេរទៀតជាមុន ។

យ៉ាងណាមិញ ប្រាសាធភ្នៀប់ទីនៅ និងប្រាសាទការកោរ (តីវិវ) កំមានអតិថិជ្ជកម្មបាយក្តួយបាយក្តួយបាយ ពីព្រះគេធ្វើឡើងសម្រាប់ការគោរពប្រចាំពេលព្រះរាជកម្ម យាយការពីរោងរាយ ដែលជាប្រះរាជបាយដៃបាន និងព្រះត្រូវកោសរ៍ ព្រះរាជបាយដៃថ្ងៃក្រោម បុរាណទាំងពី ។ លើសពីនេះទេរទៀត គេកំណត់ការរាជរាជ ដើម្បីក្រោមប្រព័ន្ធផ្លូវការប្រចាំពេល និងប្រចាំពេលបានរួចរាល់ ដែលជាដីកដីកំណើនរបស់សង្គតិវិធីនេះឡាយ ។ បច្ចុប្បន្ននេះ លិង្ហាគដនេះ ត្រូវបានបាត់បង់ហើយ ព័ត៌មានមឺនយុទ្ធភាពមានតម្លៃតាមដីខ្លាំងភាគអន្តារម្រាប់ ព្រះតំណាងឱ្យរាជរបស់ព្រះបាទរាជប្រច្ឆេទដាក់ ។

ដូចនេះជាក្រុមប្រាសាធភ្នៀប់ទីនៅ បានបំពេញពួកវាទីយ៉ាងសំខាន់បំផុត ដូចការណិវត្តភាគកម្មនាសម័យទាំងនឹងនេះដែរ ដែលសូម្រែលិងតំបាម្បល និងឈាមនានា កើតចេញពីមុនបាយក្តួយសាសនា ។ កំបុងទេរទៀត ខុសពីសាធារណការនៅប្រទេសតណ្ហា ដោយបាយក្តួយ ការរៀបចំគ្រប់គ្រងអីមួយ ដែលនឹងវិភាគនៅខាងក្រោមនេះ ត្រូវបានអនុញ្ញារក្រោមតាមដីតែ និងបិទទៅប្រចាំមិសង្គមខ្លាំងជាកំស្បែង ។ ការរោរប្រាកំបានរកយើងឯណា ជាទុកទៅព្រះរាជបាយបុរាណ បានដាក់ឡើងនូវការការណ៍ដែលបានបង្កើតឡើង ប្រចាស់ប្រចាំពេល និងប្រចាំពេលប្រចាំពេល ។ ជាមួយនេះទៅទៀត លិង្ហាគដីខាងក្រោមនេះ កំពុងសំខាន់បំផុត និងយ៉ាងសិរីតក្នុងព្រះសិងលិង្ហាគដីខាងក្រោមនេះ និងយ៉ាងសិរីតក្នុងព្រះសិងលិង្ហាគដីខាងក្រោមនេះ ។